

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ № 531

ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՄ ՑԵՎ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՎԱՅՐԵՐՈՒՄ
ԿԱՄԱՎՈՐ ԱՊՍՏՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼՈՒ
ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

368

Խ-11

368
M-11

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ № 531

ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՄ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՎԱՅ-
ՐԵՐՈՒՄ ԿԱՄԱՎՈՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՆՑԿԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

ԻՆՉՊԻՍԻ ԳՈՒՅՔ ՅԵՎ ԻՆՉՊԻՍԻ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ Ե
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎՈՒՄ

§ 1. Կամավոր գերկռպարային ապահովագրության կարգով կոլտնտեսություններում (գյուղատնտեսական կոմունաներում, գյուղատնտեսական արտերկրում և միատեղ հող մշակող ընկերություններում), ձկնորսային կոլտնտեսություններում, ինչպես նաև տնայնա-արդյունագործական սկզբնական կազմակերպություններում՝ գյուղերում, հաշմանդամների սկզբնական կազմակերպություններում՝ քաղաքներում և գյուղական վայրերում ապահովագրվում են՝

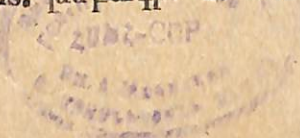
ա) շենքերը, ձեռնարկությունները, սարքավորումն ու ինվենտարը (բացի ձկնորսային գործիքներից)՝ կրակից, հեղեղումից, յերկրաշարժից, փլվումներից, սողումներից, փոթորիկներից, մրրկից, տարափից, կայծակահարույթից և շոգեկաթսանների պայթյունից.

բ) ձկնորսային նավերը՝ ամեն տեսակի տարերային աղետներից, լողալու ժամանակ և նավահանգիստներում.

գ) հատուկ և տեխնիկական մշակույթների, հացահատիկային ու բակլային, ինչպես նաև պտղատու և խաղողի այգիների, մրգարանների, բանջարանոցների և բոստանների բերքը՝ այնպիսի տարերային աղետներից, վորոնց պատճառած վնասների համար տվյալ վայրում և տվյալ մշակույթի վերաբերմամբ պարտադիր կռպարային ապահովագրության գծով Պետապի պատասխանատվություն է սահմանված:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Կամավոր կարգով կարելի չէ ապահովագրել կարտոֆիլը, ինչպես նաև այն բանջարանոցային և բոստանային մշակույթները, վորոնք գտնվում են

Թարգմանեց Մ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Պատ. իմրագիր Հ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

202
37

Կերովականի տպարան

Թարգմանեց Մ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Պատ. խմբագիր Հ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

202
37

Կերականի տպարան

368

11-11

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ № 531

ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՄ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՎԱՅ-
ՐԵՐՈՒՄ ԿԱՄԱՎՈՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՆՑԿԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

ԻՆՉՊԻՍԻ ԳՈՒՅՔ ՅԵՎ ԻՆՉՊԻՍԻ ԱՆԵՏՆԵՐԻՑ Ե
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎՈՒՄ

§ 1. Կամավոր գերկուպարային ապահովագրության կարգով կոլտնտեսություններում (գյուղատնտեսական կոմունաներում, գյուղատնտեսական արտերկրում և միատեղ հող մշակող ընկերություններում), ձկնորսային կոլտնտեսություններում, ինչպես նաև տնայնա-արդյունագործական սկզբնական կազմակերպություններում՝ գյուղերում, հաշմանդամների սկզբնական կազմակերպություններում՝ քաղաքներում և գյուղական վայրերում ապահովագրվում են՝

ա) շենքերը, ձեռնարկությունները, սարքավորումն ու ինվենտարը (բացի ձկնորսային գործիքներից)՝ կրակից, հեղեղումից, յերկրաշարժից, փլուզմանից, սողուններից, փոթորիկներից, մրրկից, տարափից, կայծակահարությունից և շոգեկաթսանների պայթումից.

բ) ձկնորսային նավերը՝ ամեն տեսակի տարերային աղետներից, լողալու ժամանակ և նավահանգիստներում.

գ) հատուկ և տեխնիկական մշակույթների, հացահատիկային ու բակլային, ինչպես նաև պտղատու և խաղողի այգիների, մրգարանների, բանջարանոցների և բոստանների բերքը՝ այնպիսի տարերային աղետներից, վորոնց պատճառած վնասների համար տվյալ վայրում և տվյալ մշակույթի վերաբերմամբ պարտադիր կոպարային ապահովագրության գծով Պետապի պատասխանատվությունն է սահմանված:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Կամավոր կարգով կարելի չէ ապահովագրել կարտոֆիլը, ինչպես նաև այն բանջարանոցային և բոստանային մշակույթները, վորոնք զտնվում են

սածիլանոցներում, պարնիկներում, ջերմոցներում և այլ մշակույթների սերմանոցները:

դ) գյուղատնտեսական անասունները՝ մահացության դեպքերից, անասնաբուժի կարգադրությամբ մորթելուց (անասունների վարակիչ հիվանդությունները կանխելու ու շրջանից վերջ տալու նպատակով) և այն դեպքերից, յերբ անասունը մորթվում է դժբախտ պատահարի հետևանքով կամ այնպիսի անբուժելի հիվանդության, վորը զրկում է նրան բոլոր տեսակի արտադրողականությունից (բանելու, պարենային և ազնվացեղային):

ՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.— Կոլտնտեսություններում և կոպերատիվներում կամավոր գերկոպարային կարգով ապահովագրվող գյուղատնտեսական անասուններին վերաբերում են՝

ա) խոշոր յեղջյուրավոր անասունները (վոչ ազնվացեղ) — 6 ամսական հասակից:

բ) խոշոր յեղջյուրավոր անասուններին ազնվացեղ մատղաշ անասունները՝ 6 ամսականից մինչև 1 տարեկան հասակը:

գ) ձիերը (վոչ ազնվացեղ) 1 տար. հասակից:

դ) ազնվացեղ ձիերը՝ 6 ամսականից մինչև 2 տարեկան հասակը:

ե) ուղտերը, ավանակները, ազնվացեղ յեղջյուրները 6 ամսական հասակից, իսկ մնացածը (վոչ ազնվացեղ) ուղտերը, ավանակներն ու յեղջյուրները, ինչպես նաև ջորիները և ձիերը՝ 1 տար. հասակից:

զ) վոչխարները, այծերն ու խոզերը՝ 6 ամս. հասակից:

Ազնվացեղ համարվում են այն զտարյուն և ազնվացած ցեղի անասունները, վորոնք ցուցակագրված են հողային որդանների ցեղային մատյաններում:

§ 2. Կամավոր կարգով կոլտնտեսություններում և ըսկզբնական կոոպերատիվներում ապահովագրվում են մայր-նազարները, ազնվացեղ թռչունները (հավերը, բադերն ու սագերը) և մեղուները (փեթակներում) տարերային աղետների, հիվանդությունների և դժբախտ դեպքերի հետևանքով տեղի ունեցած մահացությունից:

ՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.— Մայր-նազարները, ազնվացեղ հավերը, բադերն ու սագերն ապահովագրվում են 6 ամսական հասակից:

§ 3. Կոլտնտեսականների (տնտեսությունների վոչ հանրայնացված մասը), բանվորների, ծառայողների և կոոպերացված տնայնագործների մոտ ապահովագրվում են՝

ա) կամավոր գերկոպարային կարգով՝ խոշոր յեղջյուրավոր անասունները — 6 ամսական հասակից, ինչպես նաև ձիերը, ուղտերը, ավանակները, ջորիներն այն վայրերում, վորտեղ գյուղատնտեսական արտելի որինակելի կանոնադրությունը թույլ է տալիս կոլտնտեսականներին այդպիսի գյուղատնտեսական անասուններ ունենալ 1 տարեկան հասակից:

բ) կամավոր կարգով՝ վոչխարները, այծերն ու խոզերը 6 ամսական հասակից:

§ 4. Աշխատավոր գյուղացիական մենատնտեսություններում, վոչ կոոպերացված տնայնագործների, արհեստավորների և այլ աշխատավորների մոտ ապահովագրվում են՝

ա) կամավոր գերկոպարային կարգով՝ խոշոր յեղջյուրավոր անասունները 6 ամսականից մինչև 10 տարեկան հասակը, ինչպես նաև ձիերը, ուղտերը, ավանակները և ջորիները՝ 1 տար. մինչև 12 տարեկան հասակը:

բ) կամավոր կարգով՝ վոչխարները, այծերն ու խոզերը 6 ամսական հասակից:

§ 5. Կոլտնտեսականների և մենատնտեսների գյուղատնտեսական անասուններն ապահովագրվում են մահացության դեպքերից կամ այս հրահանգի § 1 «դ» կետում մատնանշված պատճառներով մորթելուց:

§ 6. Կամավոր կարգով կարելի չե ապահովագրել՝

ա) կոլտնտեսության բոլոր շենքերը, ձեռնարկությունները, սարքավորումը, ձկնորսային նավերն ու ինվենտարը, վորոնք ապահովագրված են պարտադիր կոպարային կարգով, կամ այլ գույքի մի մասը:

բ) կոլտնտեսությունների և սկզբնական կոոպերատիվների հատուկ և տեխնիկական մշակույթների հացահատիկային և բանջարային կուլտուրաների ցանքերը, պաղատու և խաղողի այգիներ, բանջարանոցների և բոստանների բերքն այն դեպքերում, յեթե ապահովագրվում է տվյալ մշակույթով զբաղեցրած ամբողջ տարածությունը:

գ) տվյալ տնտեսության ունեցած բոլոր գյուղատնտեսական անասունները կամ տվյալ տիպի կամ սեռի անասունները, որինակ՝ բոլոր ձիերը կամ միայն բոլոր զամբիկները և այլն:

կարելի չե ապահովագրել նաև առանձին անասունները, յեթե նրանք ունեն այնպիսի հատկանիշներ, վորոնցով կարելի չե վորոշել, վոր իրոք ապահովագրված անասունն է սատկել:

դ) բոլոր մայր-ճագարները:

ե) բոլոր ազնվացեղ թռչունները կամ նրանց առանձին տեսակները, որինակ՝ հավերը, բաղերը:

զ) մեղուները բոլոր ընտանիքները (փեթակները):

§ 7. Այն դեպքերում, յերբ մի վորևե գյուղատնտեսական մշակույթ (բացի բոլոր տարերային աղետներից ապահովագրվող մշակույթներից) տվյալ վայրում ապահովագրված է համարվում պարտադիր կոպարային ապահովագրության մի քանի տեսակներով, այդպիսին, ապահովագրվողի ցանկությամբ, կարելի չե կամավոր կարգով ապահովագրել կամ պատասխանատվության բոլոր տեսակներով կամ նրանցից վորևե մեկով:

§ 8. Հատուկ և տեխնիկական, հացահատիկային և բակլային, բանջարանոցային և բոստանային մշակույթներն ապահովագրվում են ընթացիկ տարվա համար ըստ պլանային տարածության: Պտղատու և խաղողի այգիների և մրգրանների բերքն ապահովագրվում է տնտեսության պտղաբեր տարածության համամաս:

§ 9. Գյուղատնտեսական անասունների — ճագարների, թռչունների և մեղուների կամավոր ապահովագրությունը կատարվում է ապահովագրություն կնքելու պահին տնտեսության ունեցած որչեպես քանակությամբ:

§ 10. Յեթե կամավոր ապահովագրություն կնքելուց հետո և մինչև ապահովագրության ժամկետի լրանալը տնտեսությունը ձեռք է բերում գյուղատնտեսական նոր անասուններ և թռչուններ նույն տեսակի (կամ սեռի), ինչ վոր ապահովագրվածներն են, կամ մեղուների նոր ընտանիքներ, ապա զրանց կարելի չե լրացուցիչ կերպով ապահովագրել տնտեսության մեջ մտնելու պահից:

Յեթե տնտեսության մեջ գերկոպարային կարգով ապահովագրվում են վոչ տվյալ տեսակի բոլոր անասունները, այլ նրանցից մի քանիսը (տես այս հրահանգի § 6 «գ» կետը), ապա լրացուցիչ կերպով կարող են ապահովագրվել տնտեսության մեջ մտած անասուններից այնպիսիները, վորոնք ստույգ հատկանիշներ ունեն և սատկելու դեպքում կարելի չե վորոշել, վոր սատկել է ապահովագրված անասունը:

§ 11. Կամավոր կարգով կարելի չե ապահովագրել միմիայն առողջ և համապատասխան խնամքով և պահպանությամբ ապահովված գյուղատնտեսական անասուններ, թռչուններ ու մեղուներ: Մեղուները (ընտանիքները) բացի այդ, պետք է ունենան մայրեր և անհրաժեշտ կերի պաշար:

§ 12. Յեթե ապահովագրվելիք տվյալ տեսակի անասունների մեջ կան հիվանդ կամ հյուծված անասուններ, ապա զրանք չեն ապահովագրվում: Այդ անասուններին տնտեսությունը կարող է լրացուցիչ կերպով ապահովագրել առողջանալուց կամ պատշաճ տեսք ընդունելուց հետո:

Գյուղատնտեսական մատղաշ անասուններին, վորոնք ապահովագրական հասակի յեն հասել այն ժամանակաշրջանում, յերբ տվյալ տեսակի գյուղատնտեսական անասունների ապահովագրությունն է կնքված, անասնատիրոջ ցանկությամբ կարելի չե լրացուցիչ կերպով ապահովագրել մինչև հիմնական ապահովագրության ժամկետը լրանալը:

§ 13. Այն ձիերը, նմանապես և անեմո-տնտեսություններում (անեմիկի), վորոնք մալլեինյան տնտեսություններում են գտնվում չեն ապահովագրվում: Իսկ այն ձիերը, վորոնք սպասարկում են այդ տնտեսություններին (ապահովագրվում են պարտադիր կերպով), յեթե առողջ են, կարող են ապահովագրվել գերկոպարային ապահովագրությամբ սովորական կարգով:

ԻՆՋՊԻՍԻ ԳՈՒՍԱՐՆԵՐՈՎ Ե ԱՊԱՆՈՎԱԳՐՎՈՒՄ ԳՈՒՅԲԸ

§ 14. Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում գույքը կարելի չե ապահովագրել ուղած գումարով, ապահովագրվողի ցանկությամբ, բայց վոչ ավելի քան՝

ա) շենքերի, ձեռնարկությունների, սարքավորման, ձրկնորսային նավերի և ինվենտարի վերաբերմամբ, վոր ապահովագրվում է պարտադիր կոպարային կարգով, այն տարբերությունը, վոր գոյություն ունի ինվենտար գնահատման և իսկական արժեքի միջև՝ ապահովագրական որգանների գնահատությամբ:

բ) գյուղատնտեսական մշակույթների վերաբերմամբ՝ այն տարբերությունը, վորը գոյություն ունի պարտադիր կոպարային ապահովագրության կայուն նորմաների և բերքի լրիվ արժեքի (մթերման գներով), իսկ այն մշակույթների վերաբերմամբ,

վորոնց համար մթերման գները չեն սահմանված՝ բերքի լրիվ արժեքով, սահմանված պետական գնման գներով:

դ) գյուղատնտեսական անասունների վերաբերմամբ՝ այն տարբերությունը, վորը գոյություն ունի պարտադիր կոպարային ապահովագրությունը սահմանված կայուն նորմաների և անասունների լրիվ արժեքի միջև, վորոշված ապահովագրական որդանների կողմից կոլտնտեսային շուկայի գների հիման վրա:

դ) մայր-ձագարների, ագնվացեղ թռչունների և մեղուների վերաբերմամբ՝ կամավոր ապահովագրության պատասխանատվության այն նորմաները, վորոնք սահմանված են դաշնակից հանրապետությունների ժողկոմխորհների կողմից ԽՍՀՄ Պետապի համաձայնություններ:

§ 15. Կոլտնտեսականների և մենատնտեսների մոտ գյուղատնտեսական անասունները կարող են ապահովագրվել ուղած գումարով, ապահովագրվողի ցանկություններ, բայց այդ գումարը չի կարող ափսիս լինել քան՝

ա) խոշոր յեղջուրավոր անասունների, ձիերի, ուղտերի, ավանակների, ջորիների վերաբերմամբ—այն տարբերությունը, վորը գոյություն ունի պարտադիր կոպարային ապահովագրության կայուն նորմաների և անասունների արժեքի միջև, սահմանված ապահովագրական որդանների կողմից, հաշված պետական գնման գումարով:

բ) վոչխարների, այծերի և խոզերի վերաբերմամբ—այն նորմաները, վորոնք սահմանված են դաշնակից հանրապետությունների ժողկոմխորհների կողմից ԽՍՀՄ Պետապի համաձայնություններ:

ԻՆՉՊԻՍԻ ԺԱՄԿԵՏՈՎ Ե ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎՈՒՄ ԳՈՒՅՔԸ ԿԱՍԱԿՈՐ ԿԱՐԳՈՎ

§ 16. Գույքի (բացի գյուղատնտեսական մշակույթների ցանքերից) կամավոր ապահովագրությունն անց է կացվում տարվա ուղած ժամանակ և կնքվում է մեկ տարով, ընդվորում Պետապի պատասխանատվությունն սկսվում է առաջին ժամկետի վճարումը կատարելուց անմիջապես հետո և վերջանում հերթական վճարումը ժամանակին չկատարելու դեպքում:

ԽԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 1.—Խոշոր յեղջուրավոր մատղաշ անասունները 6 ամսականից մինչև 1 տարեկան հասակը,

ձիերը, ուղտերը, ավանակները, ջորիները և յեղջերուները 1 տարեկանից մինչև 2 տարեկան հասակը (իսկ սգնվացեղ ձիերը, ուղտերը, ավանակներն ու յեղջերուները 6 ամսական հասակից) կարող են ապահովագրվել մեկ տարուց ավելի պակաս ժամանակով, այսինքն մինչև այն ժամանակ, յերը նրանք կհասնեն ապահովագրական հասակին և կապահովվեն պատասխանատվության լրիվ նորմայով պարտադիր կոպարային ապահովագրության կարգով (խոշոր յեղջուրավոր անասունների համար՝ 1 տարեկան, իսկ ձիերի, ուղտերի, ավանակների, ջորիների և յեղջերուների համար 2 տ. հասակը):

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 2.—Այն անասունների համար, վորոնք ապահովագրվում են առանց անասնաբուժի, անասնաբուժակի կամ զոոտեխնիկի կամ գյուղատնտեսի գնումության, սահմանվում է 15 որվա կարանտինային ժամկետ: Յեթե այդ ժամանակվա ընթացքում անասունը սատկում է, Պետապը պատասխանատվություն չի կրում, ինչից էլ վոր առաջացած լինի այդ անկումը:

Այդ դեպքում ստացած ապահովագրական վճարը վերադարձվում է ապահովագրվողին:

Որինակ՝ յեթե ապահովագրությունը կնքված է 1937 թ. ապրիլի մեկից, ապա ապահովագրական անդորրագրում պետք է ցույց տրված լինի, վոր Պետապի պատասխանատվությունն սկսվում է 1937 թ. ապրիլի 16-ից և վերջանում է 1938 թ. ապրիլի 16-ին, իսկ անդորրագրում պետք է գրել գուրս գրման և ապահովագրվողին հանձնման տարեթիվը և որը:

§ 17. Գյուղատնտեսական մշակույթներն ապահովագրվում են մեկ վեգետացիոն շրջանի համար, ընդվորում, Պետապի պատասխանատվությունն սկսվում է՝

ա) ցանովի մշակույթների վերաբերմամբ—ծլելու որվանից:

բ) տունկային մշակույթների վերաբերմամբ, վորոնք զարգանում են սածիլներով, որինակ ծխախոտը, կաղամբը և այլն—տնկելու պահից:

գ) պտղատու այգիների և մրգարանների վերաբերմամբ—ձաղկելու (բողբոջներ դոյանալու) պահից, իսկ խաղողի այգիների վերաբերմամբ փնջեր տալու (созветия) պահից:

Պետապի պատասխանատվությունը գյուղատնտեսական մշակույթների վերաբերմամբ վերջանում է բերքը հավաքելու պահից, այսինքն, ցանքը հնձելու, պտուղներ հավաքելու և այլն:

§ 18. Գյուղատնտեսական մշակույթների ապահովագրու-

թյունն ընդունվում է մինչև նախքի վերջնալը, բայց վոչ ուշ, քան այն ժամկետները, վոր սահմանված են հանրապետությունների կառավարությունների կամ յերկրային (մարզային) գործադիր կոմիտեների կողմից տվյալ մշակութի ցանքի համար, իսկ պողատու ալգինների, մրգարանների և խաղողի ալգինների վերաբերմամբ՝ մինչև ծաղկման սկիզբը կամ փնջեր տալը (СО-ЦВЕТІЯ):

Գյուղատնտեսական մշակութիները կարկտից, տարաիից և փոթորկից կարելի չէ ապահովագրել տարվա ուղած ժամանակ, ընդվորում, Պետապի պատասխանատվությունն սկսվում է վճարումներ կատարելուց 24 ժամ հետո:

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ

§ 19. Գերկոպարային ապահովագրության վճարումները գանձվում են պարտադիր կոպարային ապահովագրության տարիֆային դրույքներով, բացառությամբ հետևյալ իջեցրած տարիֆային դրույքների՝

1) Կոյսնեստոբյուցների և սկզբնական կոպերասիվների համար

ա) խոշոր յեղջուրավոր անասուններ	} Ապահովագրական գումարի 100 ուրլուց
ապահովագրելու դեպքում 2 ուրլ. չափ	
բ) վոչխարներ, այծեր 3—20 »	
գ) խոզեր 3—75 »	

Այն դեպքում, յերբ կոլտնտեսությունների կողմից կամավոր կարգով ապահովագրվում է կարկտահարությունից և միաժամանակ թրջումից, ցրտահարությունից, փթումից և հեղեղումներից տվյալ տնտեսության հացահատիկային ու բակլային կուլտուրաների ցանքների ամբողջ տարածությունը, հիշյալ տարիֆային դրույքներից 10% զեղջ է արվում:

2) Կոյսնեստակառների, բանվորների, ծառայողների և սկզբնական կոպերասիվների անդամների համար

խոշոր յեղջուրավոր անասունների ապահովագրելու դեպքում՝ 3 ուրլու չափով ապահովագրական գումարի 100 ուրլուց:

§ 20. Կանեփը և կտավատը յերաշտից ապահովագրելու համար ապահովագրական վճարումներ գանձվում են 2 ու. չափով՝ ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ուրլուց:

§ 21. Հարավային կանեփը բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, ֆլասատումներից և հիվանդություններից ապահովագրելու համար ապահովագրական վճարումներ գանձվում են 3 ու. 60 կ. չափով, իսկ վորսյանկայի ապահովագրության համար՝ 4 ու. 60 կ. չափով, ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ուրլուց:

§ 22. Մայր-ճագարները, աղնվացիկ թռչուններն ու մեղուները կոլտնտեսություններում, ինչպես նաև վոչխարները, այծերն ու խոզերը կոլտնտեսականների և մենատնտեսների մոտ ապահովագրվում են ապահովագրական վճարումների այն տարիֆային դրույքներով, վորոնք սահմանված են դաշնակից հանրապետությունների ժողկոմխորհների կողմից ԽՍՀՄ Պետապի համաձայնությամբ:

§ 23. Կոլտնտեսությունների և սկզբնական կոպերասիվների շենքերը, ձեռնարկությունները, սարքավորումը, ինվենտարն ու ձկնորսային նավերը կամավոր գերկոպարային կարգով ապահովագրելու համար ապահովագրական վճարումները վորոշվում են ապահովագրական գումարից այն տարբերության սահմաններում, վոր գոյություն ունի գույքի ինվենտար գնահատման և իսկական արժեքի (ապահովագրական որգանների գնահատման) միջև:

Որինակ՝ Կալինյան մարզի, Բեթեցկի շրջանի կոլտնտեսությունը ցանկություն է հայտնել իր բոլոր շենքերը, ինչպես նաև սարքավորումն ապահովագրել մինչև լրիվ արժեքը: Այդ շենքերն ու սարքավորումը պարտադիր կոպարային կարգով ապահովագրված են ինվենտար գնահատմամբ 40.000 ու. գումարով, իսկ ապահովագրական որգանների գնահատմամբ շենքերի և սարքավորման արժեքը վորոշված է 65.000 ու.: Այս դեպքում կոլտնտեսությունը կարող է լրացուցիչ կերպով ապահովագրել շենքերն ու սարքավորումը կամավոր գերկոպարային կարգով իր ուղած գումարով, բայց վոչ ափիլի քան 25.000 ու. (65.000—40.000): Պարտադիր կոպարային ապահովագրության ապահովագրական վճարումների դրույքը Բեթեցկի շրջանում սահմանված է 1 ու. 20 կ. ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ուրլուց կամ 1,20%):

Յեթի շենքն ու սարքավորումն ապահովագրվում են մինչև լրիվ արժեքը, այսինքն, 25.000 ու., ապա կամավոր ապահովագրության ապահովագրական վճարումները, վոր կոպարային

ապահովագրութեան տարիֆով են հաշված, կկազմեն, 25,000 ոս. 1,20%-ը, կամ 300 ոս. բոլորի:

§ 24. Կամավոր գերկուպարային ապահովագրութեան վճարումները գլուղատնտեսական մշակույթներ ապահովագրելու համար հաշվարկվում են ապահովագրական գումարի այն տարբերութեան սահմաններում, վորը գոյութիւն ունի պարտադիր կուպարային ապահովագրութեան կայուն նորմայի ե բերքի արժեքի միջերման կամ սահմանված պետական գների միջև:

Որինակ՝ բամբակի ցանքերը պարտադիր կուպարային կարգով ապահովագրված են կայուն նորմայով 200 ոս. մեկ հեկտարը:

Կոլտնտեսութեանը ցանկութեւն ե հայտնել իր ցանքերը լրացուցիչ կերպով ապահովագրելու մինչև բերքի լրիվ արժեքը ե այդ արժեքն ապահովագրական տեսուչը վորոշել ե 600 ոս. բ. մեկ հեկտարը: Այս դեպքում բամբակի ցանքերը կարելի յե կամավոր գերկուպարային կարգով ապահովագրել 400 ոս. (600—200) սահմաններում մեկ հեկտարը:

Բամբակի կուպարային ապահովագրութեան ապահովագրական վճարումների դրույքը սահմանված ե 2 ոս. 30 կ. ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ոս. բոլորը:

Յեթե բամբակն ապահովագրվում ե 400 ոս. մեկ հեկտ., ապա կուպարային ապահովագրութեան դրույքներով վորոշված ապահովագրական վճարումները կկազմեն 400 ոս. բոլոր 2,30%-ը կամ 9 ոս. 20 կ. ցանքի յուրաքանչյուր հեկտարին:

§ 25. Ապահովագրական վճարումները գլուղատնտեսական մշակույթների համար վորոշվում ե գանձվում են պլանային տարածութեւնից: Յեթե ապահովագրվողը պլանային տարածութեւնից ավելի քիչ ե ցանում, ապա ավելորդ ստացված ապահովագրական վճարումները տեսչութեւնն անմիջապէս վերադարձնում ե ապահովագրվողին կամ հաշվում յերկրորդ վճարման ղիմաց: Յեթե փաստորեն ցանված տարածութեւնն ապահովագրվածից ավելի յե լինում, ապա տեսչութեւնն, ապահովագրվողի ցանկութեւնը, ապահովագրական վճարումների վերահաշվարկ ե կատարում՝ փաստորեն ցանված տարածութեւն համեմատ: Դրա համար ապահովագրվողը պարտավոր ե ցանքն ավարտելուց 10 որվա ընթացքում հայտնել շրջանային ապահովագրական տեսչութեւնը վերահաշվարկ կատարելու ցանկութեւն ե ապահովագրված մշակույթի փաստորեն ցանված տարածութեւն մասին:

Ապահովագրվողի հայտարարութեւնն ստանալուց հետո տեսուչը պարտավոր ե յերեք որվա ընթացքում ապահովագրական վճարումների վերահաշվարկ կատարել, իսկ ապահովագրվողը պարտավոր ե վճարել իրենից հասանելի ք լրա ուցիչ վճարումները շրջանա ին ապահովագրական տեսչութեւնից վերահաշվարկն ստանալու պահից 10 որվա ընթացքում:

Յեթե ապահովագրվողը, վորը գերակատարել ե ապահովագրված մշակույթի ցանքի պլանը, ցանկութեւն չի հայտնում վերահաշվարկ կատարելու մասին ե չի մոտում լրացուցիչ վճարումները, ապա մեկ հեկտարի ապահովագրական գումարի չափը պակասեցվում ե ե վորոշվում ընդհանուր ապահովագրական գումարը փաստորեն ցանված տարածութեւնի վրա բաժանելու միջոցով:

§ 26. Կոլտնտեսութեւնների ե սկզբնական կոոպերատիւների գլուղատնտեսական անասունների կամավոր գերկուպարային ապահովագրութեան ապահովագրական վճարումները հաշվարկվում են ապահովագրական գումարից, վորն ստացվում ե պարտադիր կուպարային ապահովագրութեան կայուն նորմաների ե անասունների իսկական արժեքի (ապահովագրական որգանների կողմից սահմանված) միջև յեղած տարբերութեւնից:

Որինակ՝ Յարոսլավյան մարզի, Գալիչի շրջանի կոլտնտեսութեւնը ցանկութեւն ե հայտնել իր 50 ձին ապահովագրելու գերկուպարային կարգով: Ձիերն ապահովագրված են պարտադիր կուպարային կարգով, կայուն նորմաներով՝ 120 ոս. յուրաքանչյուրը, կամ 8500 ոս. ընդհանուր գումարով: Ապահովագրական որգանների՝ յուրաքանչյուր ձիու գնահատութեւնը, բոլոր ձիերի իսկական արժեքը՝ վորոշված ե 45,000 ոս.: Այս դեպքում ձիերը կարող են գերկուպարային կարգով ապահովագրվել ուղած գումարով, բայց վոչ ավելի քան 36,500 ոս. բ. (45,000 ոս.—8500 ոս.): Ձիերի պարտադիր կուպարային ապահովագրութեան ապահովագրական վճարումների դրույքը Գալիչի շրջանում սահմանված ե 4 ոս. 90 կ. ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ոս. բոլորը: Յեթե ձիերն ապահովագրվում են 36,500 ոս., ապա կուպարային ապահովագրութեան տարիֆներով հաշված, ապահովագրական վճարումները կկազմեն 36,500 ոս. բոլոր 4,90%-ով կամ 1788 ոս.:

Նույն կարգով, բայց համապատասխան տարիֆային դրույքներով ե համապատասխան ապահովագրական գումարներ

ըով հաշվարկվում են կոլտնտեսութուններում խոշոր յեղջյուրավոր անասունների, վոչխարների, այծերի և խոզերի գերկուպարային ապահովագրության ապահովագրական վճարումները:

§ 27. Կոլտնտեսականների և մենատնտեսների տնտեսութուններին պատկանող խոշոր յեղջյուրավոր անասունների, ձիերի, ուղտերի, ավանակների, ջորիների և յեղջերուների կամավոր գերկուպարային ապահովագրության ապահովագրական վճարումները հաշվարկվում են ապահովագրական գումարից, վորը ստացվում է պարտադիր կուպարային ապահովագրության կայուն նորմաների և անասունների արժեքի պետական սահմանված գնման գների (միջև յեղած տարբերությունից):

Որինակ 1.—Իվանովյան մարզի Իլյինսկի շրջանի կոլտնտեսականն ապահովագրում է իր կովը կամավոր կարգով: Պարտադիր ապահովագրության ապահովության նորման՝ 135 ուղբլի յե: Կովի պետական սահմանված գնման արժեքը 600 ռ.: Կամավոր գերկուպարային կարգով կովը կարող է ապահովագրվել ուղած գումարով, բայց վոչ ավելի քան 465 ռ. (600—135): Խոշոր յեղջյուրավոր անասունների պարտադիր կուպարային ապահովագրության ապահովագրական վճարումների դրույքը կոլտնտեսականների տնտեսութուններում սահմանված է 3 ռ. ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ուղբլուց:

Յենթադրենք, թե կոլտնտեսականը կամենում է կովը լրացուցիչ կերպով ապահովագրել 400 ռ.: Այս դեպքում ապահովագրական վճարումը կովի համար պարտադիր ապահովագրության դրույքներով կկազմի 400 ռ. 3⁰/₁₀-ը, կամ 12 ուղբլ.:

Որինակ 2.—Նույն շրջանի մենատնտեսը կամավոր կարգով ապահովագրում է իր կովը: Պարտադիր կարգով կովն ապահովագրված է 130 ռ., նրա պետական սահմանված գնման արժեքն է 600 ռ.: Լրացուցիչ կերպով կարելի յ ապահովագրել 470 ռ. գումարով (600—130):

Յենթադրենք, թե մենատնտեսը կամենում է լրացուցիչ կերպով ապահովագրել իր կովը 400 ռ.: Պարտադիր ապահովագրության տարիֆային դրույքը սահմանված է 5 ռ. 10 կ. ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ուղբլուց: Վճարումների այդ դրույքը կիրառվում է նաև կամավոր գերկուպարային ապահովագրության վերաբերմամբ:

Այստեղից, կամավոր ապահովագրության ապահովագրա-

կան վճարումը կովի համար կկազմի 400 ռ. 5,1⁰/₁₀-ը, կամ 20 ռ. 40 կ.:

§ 28. Մայր-ճագարների, ագնվացեղ թռչունների և մեղուների կամավոր ապահովագրումը կոլտնտեսութուններում, ինչպես նաև վոչխարներինը, այծերինը և խոզերինը կոլտնտեսականների և մենատնտեսների մոտ վորոշվում է ապահովագրական գումարից այն նորմաների սահմաններում, վոր վորոշում են գաշնակից հանրապետությունների Ժողկոմխորհները ԽՍՀՄ Պետպի համաձայնությամբ:

Որինակ 1.—Ուղբ. ԽՍՀ կոլտնտեսությունը ցանկություն է հայտնել ապահովագրելու իր 120 փեթակները: Մեղուների կամավոր ապահովագրության նորման սահմանված է Ուղբ. ԽՍՀ Ժողկոմխորհի կողմից 40 ռ. մեկ փեթակի համար:

Մեղուները կարող են ապահովագրվել ուղած գումարով, բայց վոչ ավելի քան 4800 ռ. (40×120): Յենթադրենք, թե ապահովագրական վճարումների դրույքը սահմանված է Ուղբ. ԽՍՀ Ժողկոմխորհի կողմից 6 ուղբ. ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ուղբլուց:

Յենթե կոլտնտեսությունն ապահովագրում է մեղուներին պատասխանատվության լրիվ նորմայի չափով, այսինքն, տվյալ դեպքում 4800 ռ., ապա այդ տարիֆային դրույքով վորոշված ապահովագրական վճարումը կկազմի 288 ուղբլի:

Որինակ 2.—Յենթադրենք, թե կոլտնտեսականների վոչխարների կամավոր ապահովագրության պատասխանատվության նորման սահմանված է Ուղբ. ԽՍՀ կողմից 100 ռ. մեկ գլխին, իսկ ապահովագրական վճարումների դրույքը 4 ռ. 80 կ. ապահովագրական գումարի յուրաքանչյուր 100 ուղբլուց:

Այս դեպքում մեկ վոչխարը կամավոր կարգով 100 ռ. ապահովագրելիս կոլտնտեսականը պետք է վճարի 4 ռ. 80 կ.:

§ 29. Կամավոր ապահովագրությունը կնքելուց հետո անասունների, թռչունների և մեղուների (նոր ձեռք բերված և առողջացած) համար ապահովագրական վճարումները գանձվում են այն ժամանակի համեմատ, վորը մնացել է մինչև տնտեսության մյուս բոլոր անասունների, թռչունների և մեղուների ապահովագրության ժամկետը լրանալը, տվյալ տեսակի ապահովագրության համար սահմանված տարիֆի $\frac{1}{12}$ -ի հաշվով ամսական: Վոչ լրիվ ամիսները համարվում են վորպես լրիվ ամիսներ:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Նույն հիմունքներով հաշվարկվում են նաև 6 ամսականից 1 տարեկան հասակ ունեցող խոշոր յեղջյուրավոր անասունների ցեղական մատղաշների և մեկ տարեկանից մինչև յերկու տարեկան ձիերի, ուղտերի, ավանակների ու յեղջերուների ապահովագրական վճարումները:

Որինակ՝ կոլտնտեսությունը սեպտեմբերի 1-ին գերկուպարային կարգով ապահովագրել է իր 70 խոզը: Փետրվարի 14-ին տնտեսություն մեջ ընդունվել են նոր 5 խոզ: Այդ խոզերը նույնպես կարող են ապահովագրվել, ընդվորում, ապահովագրական վճարումներ նրանց համար գանձվում են միմիայն այն ժամանակի համար, վորը մնացել է մինչև ապահովագրության վերջը, այսինքն, մինչև սեպտեմբերի 1-ը, կամ 7 ամսվա համար: Դրա հահմատ վճարումների չափը վորոշվում է տարեկան վճարման $\frac{7}{12}$ -ի չափով:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

§ 30. Արտոնություններ և ղեղջեր կամավոր գերկուպարային ապահովագրության գծով տրվում են նույն հիմունքներով, նույն չափերով և նույն որոշումներին համար, ինչ վոր պարտագիր կուպարային ապահովագրության գծով, սակայն, այն հաշվով, վոր արտոնությունների և ղեղջերի ընդհանուր գումարը տնտեսությունից հասանելիք, կամավոր ապահովագրության տարիքներով հաշված, վճարումների 50%-ից ավելի չլինի, ընդվորում, այդ ղեղջերը տրվում են անկախ այս հրահանգի § 19-ում մատնանշված տարիքային դրույքների իջեցումից:

Որինակ՝ կոլտնտեսությունը գերկուպարային կարգով ապահովագրում է իր կաթնապարանքային ֆերմայի 50 կովը 25.000 ոտը. գումարով: Յնթադենք, թե գերկուպարային ապահովագրության տարիքներով հաշված ապահովագրական վճարումը կազմել է 500 ո.: Կոլտնտեսությունը պարտագիր ապահովագրության գծով ղեղջ է արված 35% (20% ֆերմայում գտնվող անասունների համար և 15% խոշոր յեղջյուրավոր անասունների պահպանման և զարգացման գործում ունեցած լավագույն ցուցանիշների համար):

Այդ նույն 35%-ի ղեղջն արվում է գերկուպարային ապահովագրության գծով, այսինքն 175 ո. գումարով (500 ոտը 35%-ը):

ԱՊՈՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐ

§ 31. Կամավոր ապահովագրության ապահովագրական վճարումներն ապահովագրվողների կողմից մուծվում է համապատասխան անգորրագրերով, ԽՍՀՄ Ֆինանսական կողմից սահմանված ձևով: Ապահովագրվողների ցանկությամբ մուծումը կարելի է հետաձգել (բաժնուհի)՝ 50% մուծվում է ապահովագրությունը կնքելիս, իսկ մնացած 50%-ն առաջին մուծումից յերկու ամիս հետո:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Գյուղատնտեսական կուլտուրաների մինչև ցանքի սկիզբը կնքված ապահովագրության վճարումների մուծման համար յերկրորդ ժամկետը կարելի է ավելի յերկարացնել, բայց վոչ ուշ, քան յերկու ամիս ցանքից վերջանալուց հետո:

Յնթե գյուղատնտեսական մշակույթների ապահովագրությունը կարկտից, տարափից, փոթորկից և կրակից (արմատի վրա) կնքվում է ցանքից հետո, ապա ապահովագրական վճարումների ամբողջ գումարը պետք է մուծվի ապահովագրությունը կնքելու հետ միաժամանակ:

§ 32. Յնթե ապահովագրվողը սահմանված 10 որվա ժամկետում չի կատարում առաջին մուծումը, ապա ապահովագրությունը համարվում է չկայացած:

§ 33. Յնթե ապահովագրվողը յերկրորդ ապահովագրական վճարումը ժամանակին չի կատարում, ապահովագրությունը վերջանում է և Պետապը վոչ մի պատասխանատվություն ապահովագրված գույքի փչացման համար չի կրում, իսկ կատարված ապահովագրական վճարումները չեն վերադարձվում:

§ 34. Ապահովագրական վճարման առաջին մուծումը կատարելուց հետո, բայց մինչև վճարման յերկրորդ ժամկետը լրանալը, գույք փչանալու դեպքում, ապահովագրական վարձատրությունից պահվում է ապահովագրվողից հասանելիք տվյալ ապահովագրության վճարումների գումարը կամ դրա մի մասը (նայած ապահովագրական վարձատրության չափին):

ՎՈՐ ԴԵՊԲԵՐՈՒՄ ՊԵՏԱՊԸ ԶԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ԿԱՄԱՎՈՐ ԱՊՈՆՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐ

§ 35. Պետապը չի հատուցում կամավոր ապահովագրության ֆախներն այն բոլոր դեպքերում, վորի համար ապահով-

վազրվողը զրկվում է պարտադիր կոպարային ապահովագրութ-
թյան ապահովագրական վարձատրությունն ստանալու իրավուն-
քից: Բացի այդ, ֆնանսները չեն հատուցվում, յեթե ապահովա-
գրվողը սահմանված ժամկետում չի մուծում իրենից հասանելի
կամավոր ապահովագրության վճարումները:

§ 36. Յեթե կամավոր կարգով ապահովագրված գյուղա-
տնտեսական անասունը տվյալ տնտեսությունից դուրս է գա-
լիս, ապա պատասխանատվությունն այդ անասունի համար կա-
մավոր ապահովագրության դժով վերջանում է և մուծված վճա-
րումները չեն վերադարձվում:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 1.—Այն դեպքերում, յերբ ապա-
հովագրվում են բոլոր անասունները կամ տվյալ տեսակի
անասուններ միայն (որինակ, բուր խոշոր յեղջյուրավոր
անասունները կամ բուր ձիերը) և յուրաքանչյուր անա-
սունը նույն ապահովագրական գումարով ու տնտեսու-
թյունը դուրս յեկած անասունների փոխարեն ձեռք է բե-
րում նույն տեսակի նոր, դուրս յեկածից վոչ պակաս ար-
ժեք ունեցող անասուններ, ապա նման անասուններն
սկզբում ապահովագրված անասունների ընդհանուր քանա-
կի սահմաններում համարվում են ապահովագրված առանց
լրացուցիչ ապահովագրական վճարումների կատարելու և
նույն գումարով յուրաքանչյուրը: Իսկ յեթե տնտեսու-
թյան մեջ անասուններն ապահովագրված են տարբեր գու-
մարներով, ապա դուրս յեկած անասունների պատասխա-
նատվությունը կարելի յե փոխադրել նույն արժեք ունե-
ցող անասունների վրա այն դեպքում, յեթե նրանց արժե-
քը նոր ձեռք բերված անասունների արժեքից ավելի ցածր
չէ, հակառակ դեպքում պատասխանատվությունն պետք է
սահմանել վոչ ավելի քան նոր ձեռք բերված անասուննե-
րի արժեքը: Իսկ յեթե նոր ձեռք բերված անասունների
արժեքը դուրս յեկածների արժեքից ավելի բարձր է, ապա
ապահովագրական գումարը նրանց համար կարելի յե բարձ-
րացնել և համապատասխանորեն անտք է ապահովագրա-
կան վճարի վերահաշվարկ կատարել:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 2.—«Պետապի պատասխանատվու-
թյունը տարածվում է մինչև առաջվա ապահովագրության
վերջը նաև նոր գնված անասունների վրա, վորոնք պատ-
կանում են բանվորներին, ծառայողներին, կոլտնտեսա-
կաններին, մեխատնտեսներին և այլ աշխատավորներին
այն պայմանով միայն, յեթե այդ մասին հայտնվում է
ապահովագրական տեսչին:

Յեթե նոր գնված անասունների արժեքն ավել է քան

տնտեսությունից դուրս յեկածների արժեքը, ապահովա-
գրվողի ցանկությամբ նրանք կարող են ապահովագրվել
մինչև նրանց իսկական արժեքը, մուծելով ապահովագրա-
կան վճարումների տարբերությունը:

Յեթե նոր գնված անասունների արժեքն ավելի ցածր
է տնտեսությունից դուրս յեկածների արժեքից, ապա այդ
անասուններն ապահովագրվում են նրանց իսկական ար-
ժեքի սահմաններում, ընդվորում ապահովագրական վճա-
րումների տարբերությունն ապահովագրվողին չի վերա-
դարձվում»:

ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՄԱՎՈՐ ԱՊԱՅՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

§ 37. Ապահովագրվողը (կոլտնտեսությունը, կոոպերատի-
վը, կոլտնտեսականը, մենատնտեսը) իր գույքն ապահովագրելու
համար պարտավոր է հայտնել այդ մասին ապահովագրական
գործակալին կամ տեսչին:

§ 38. Անասունների և այլ գույքի կամավոր ապահովա-
գրության կնքումը և վերանորոգումը կատարվում է ապահո-
վագրական տեսուչների կամ գործակալների կողմից ապահովա-
գրվելիք գույքը զննելուց և գնահատելուց հետո:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Գյուղատնտեսական մշակութ-
ներն ապահովագրության ընդունվում են առանց զննու-
թյան:

§ 39. Գյուղատնտեսական անասունները զննում և գնահա-
տում է շրջանային ապահովագրական տեսուչը մասնագետների՝
անասնաբույժների (բուժակներ), գոտեխնիկների կամ գյուղա-
տնտեսների պարտադիր մասնակցությամբ:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 1.—Այն վայրերում, վորտեղ չկան
անասնաբուժ կամ անասնաբուժակ, գոտեխնիկ կամ
գյուղատնտես, կամ ըստ տեղական պայմանների, ապահո-
վագրության յեթեակա անասունների զննումն այդ պերսո-
նալի կողմից գծվարությունների յե հանդիսւում, անա-
սունների զննումը և գնահատումը թույլատրվում է կա-
տարել ապահովագրական գործակալին կամ տեսչին:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 2.—Անասունների զննությանն ու
գնահատմանը չեն կարող մասնակցել այն կոլտնտեսության
(կոոպերատիվի) մասնագետները, վորի գույքը ներկա-
յացված է ապահովագրելու համար:

§ 40. Ապահովագրվելիք անասունների և այլ գույքի զըն-
նությունը պետք է կատարել առանձին խնամքով, վորպեսզի
ապահովագրության չընդունել թույլ, հիվանդ ու կանոնավոր
խնամքով և պահպանությամբ չապահովված անասունների, ինչ-
պես նաև գույքն ապահովագրության չընդունել այնպիսի գնա-
հատմամբ, վորը գերազանցում է նրա իսկական արժեքից:

§ 41. Այնպիսի վայրերում, վորոնք անապահով են հայ-
տարարված անասունների և թռչունների վարակիչ հիվանդու-
թյունների տեսակետից, տվյալ վարակիչ հիվանդություններին
յենթակա անասունները և թռչունները կամավոր ապառաժագու-
րյան քննույննելը չի թույլատրվում: Սակայն, այդ վայրերում մին-
չև զբանց անապահով հայտարարելը, սուր վարակիչ հիվանդու-
թյուններից, արդեն իսկ կնքված ապահովագրությունները վե-
րանորոգել թույլատրվում է:

§ 42. Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերա-
տիվներում շենքերի, ձեռնարկությունների, ձկնորսային նավե-
րի սարքավորման և ինվենտարի գնահատումը կատարվում է
զբանց իսկական արժեքով, այսինքն, հաշվի առնելով մաշվա-
ծության զեղչը (գուրս գալով ամորտիզացիան):

§ 43. Շենքերի իսկական արժեքը վորոշվում է այն գնա-
հատման նորմաների հիման վրա, վորոնք սահմանվում են տրվ-
յալ տիպի շենքերի համար պետական տեղական շինարարական
կազմակերպությունների կամ շրջհոգրաժինների կողմից, ընդ-
վորում, պետք է զեղջ տալ շենքի մաշվածության համար յեղ-
նելով շենքի զրուծյունից:

§ 44. Գյողատնտեսական մշակույթի բերքի արժեքը վո-
րոշվում է կոլտնտեսության (կոոպերատիվի) շրջհոգրաժին կող-
մից հաստատված պլանով, այդ մշակույթի պլանային բերքա-
տվության ու պետական սահմանված գնման արժեքի հիման
վրա:

Իսկ յեթե տվյալ մշակույթի արտադրանքի համար մթեր-
ման գներ չեն սահմանված, ապա պետք է վերցնել տվյալ մշա-
կույթի հիմնական արտադրանքի իրացման պահին տվյալ վայ-
րում գոյություն ունեցող պետական սահմանված գինը:

Որինակ՝ կոլտնտեսությունը ներկայացրել է ապահովա-
գրելու համար 100 հեկտար բամբակ: Նրա արտադրական պլա-
նով միջին բերքատվությունը սահմանված է 6 ցենտ. մեկ հեկ-

տարից, գոյություն ունեցող միջին մթերման գինը 100 ո. յե
մեկ ցենտները:

Այս դեպքում մեկ հեկտար բերքի արժեքը կկազմի
 $100 ո. \times 6 = 600 ո.$, իսկ $100 հեկտ. = 600 ո. \times 100 = 60.000 ո.:$

§ 45. Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերա-
տիվներում ապահովագրվելիք անասունների արժեքը վորոշվում
է տվյալ տիպի անասունի և տեղական կոլտնտեսային շուկա-
յում յեղած տիպի միջին արժեքի հիման վրա, հաշվի առնելով
այն մթերային հատկությունները, վոր ունի ապահովագրվող
անասունը:

Որինակ՝ տվյալ տեսակի (կով կամ ձի) և հասակի անա-
սունի միջին արժեքը տեղական կոլտնտեսային շուկայում վո-
րոշվում է 1000 ո.

ա) ապահովագրվելիք անասունը նույն տեսակի և հասակի
յե, ունի հատուկ հատկություններ (կաթնատվության, սնվա-
ծության, ույծի), վորոնք բարձրացնում են նրա արժեքը նույն
տեսակի և տիպի միջին անասունների համեմատությամբ 20% -ով:
Նման անասունը կարելի յե գնահատել 1200 ո.

բ) իսկ յերբ անասունը, ընդհանրապես, ունի մի այնպիսի
թերություն, վորն իջեցնում է նրա արժեքը, նույն տեսակի և
տիպի միջին անասունի համեմատությամբ 30% -ով, ապա նման
անասունին պետք է գնահատել տվյալ տեսակի և տիպի անա-
սունների միջին արժեքից 30% -ով ավելի ցածր, այսինքն,
700 ո.:

§ 46. Անասունի սահմանված պետական գնման արժեքը
վորոշվում է նրա կենդանի քաշի և տվյալ վայրի համար սահ-
մանված կենդանի քաշի միավորի (կիլոգրամ) պետական գնման
արժեքի հիման վրա: Ազնվացեղ և մթերային խոշոր յեղչյու-
րավոր անասունների արժեքը վորոշելիս անհրաժեշտ է ոգտվել
ԽՍՀՄ Հոգժողկոմատի և Խորհրատժողկոմատի 1935 թ. սեպտեմ-
բերի 2-ի հավելումների շեղակով:

Որինակ՝ կովի կենդանի քաշը 300 կգ. է: Մեկ կիլոգրամ
կենդանի քաշի պետական սահմանված գինը տվյալ վայրում՝
1 ո. 50 կոպ.: Կովի սահմանված գնման արժեքը կհավասարվի
450 ո.:

Անասունի պետական սահմանված արժեքը կարելի յե վո-
րոշել նաև նրա մորթելաքաշի և մեկ կիլոգրամ մսի պետական
սահմանված գնի հիման վրա:

Որինակ՝ յեթե միջակ գերություն ունեցող կովի կենդանի քաշը հավասար է 300 կգ., ապա նրա մորթեալ քաշը կհավասարի 150 կգ. (50%): Յեթե մեկ կիւղորամ մսի սահմանված պետական գնման արժեքը տվյալ վայրում 3 ու. յե, ապա կովի սահմանված պետական արժեքը կհազմի 450 ու.:

§ 47. Գյուղատնտեսական անասունների կենդանի քաշը վորոշվում է կամ կշռելու կամ չափելու միջոցով:

Ուշոր յեղջյուրավոր անասունների կենդանի քաշը չափելու միջոցով վորոշում են հետևյալ կերպ՝

Անասունին կանգնեցնում են հարթ տեղում այնպես, վոր պետքի նրա գլուխն ու վիզը ձգված լինեն դեպի առաջ, առջևի և հետևի վորտքերը դրված լինեն գույգ (իրար կողքի): Այնուհետև սանտիմետրի բաժանված յերիզով չափում են անասունի մարմինը յերկարությամբ հետնաքաշի մեջտեղից մինչև պոչի արմատը և կրծքի շրջագիծն անմիջապես թիակներից հետո, ստացված թվերն իրար վրա բազմապատկում և բաժանում են 50-ի վրա: Արդյունքը կլինի անասունի կենդանի քաշը կիւղ-գրամներով:

Որինակ՝ յենթագրենք, թե կովի մարմնի յերկարությունը հավասար է 135 սանտ., իսկ կրծքի շրջագիծը 180 սանտ.: Բազմապատկելով իրար վրա այդ թվերը՝ կստանանք $(135 \times 180) 24,300$: Այս թիվը պետք է բաժանել 50-ի վրա. $24,300$ բաժանելով 50-ի վրա կստանանք 486: Հետևապես, կովի կենդանի քաշը հավասար է 486 կիւղգրամի:

§ 48. Ապահովագրական հայտարարությունը կազմվում է յերկու որինակից: Կոտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում գույք, ինչպես նաև գյուղատնտեսական անասուններ և մշակույթների ցանք ապահովագրելիս հայտարարությանը կցվում են ապահովագրվող գույքի ցուցակը, վորոնք նույնպես կազմվում են յերկու որինակից, Պետապի Գըլխավոր Վարչության կողմից սահմանված ձևով:

Ապահովագրական հայտարարության մեջ պետք է նշել՝ թե ում է պատկանում գույքը՝ ինչպիսի գույք է ապահովագրվում, նրա քանակը, արժեքը, կամավոր ապահովագրության ապահովագրական գումարը, հասանելիք ապահովագրական վճարումների գումարը և զրանց վճարման ժամկետները:

Յեթե առանձին գյուղատնտեսական անասուններ են ապահովագրվում և զանազան գումարներով, ապա ցուցակում

պետք է նշել նրանց առանձնատկությունները (իսկ ձիերի վերաբերմամբ նրանց սննդագրերի համարները):

Գյուղատնտեսական մշակույթների ապահովագրության վերաբերյալ հայտարարությունների մեջ պետք է նշել՝ ինչպիսի մշակույթ է կամենում կոտնտեսությունը կամ կոոպերատիվն ապահովագրել, ինչպիսի ցանքային առաջադրություն են տվել տնտեսությանը հողային որգանները, իսկ պտղատու և խաղողի այգիների, մրգարանների վերաբերմամբ՝ պտղատու տունների ինչպիսի փաստացի տարածություն ունի տնտեսությունը և ինչպիսի պլանային բերքատվություն է նախատեսված յուրաքանչյուր ապահովագրվելիք մշակույթի համար:

Ապահովագրական հայտարարությունը կազմվում է ապահովագրական տեսչի կամ գործակալի կողմից, ընդվորում անասնաբուժը կամ այլ մասնագետ, վորը գնում է ապահովագրվող անասուններին, պետք է տա գրավոր յեզրակացությունը գնված անասունի ապահովագրելու հնարավորությունը և սահմանել նրանց արժեքը:

Ապահովագրական հայտարարությունն ու ապահովագրվող գույքի ցուցակներն ստորագրում են գույքատերը ու այն բոլոր անձինք, վորոնք գնել և գնահատել են գույքը:

Ապահովագրական հայտարարության մեկ որինակը (ցուցակի հետ միասին, յեթե ապահովագրվում է կոտնտեսության կամ սկզբնական կոոպերատիվի գույքը) հանձնվում է ապահովագրվողին ապահովագրական վճարումներ կատարելու համար:

§ 49. Այն դեպքերում, յեթե ապահովագրվելիք գյուղատնտեսական անասունների մեջ հայտարարվում են հիվանդ կամ հյուծված անասուններ, ապա նրանց համար կազմվում է առանձին մանրամասն ցուցակ, ցույց տալով, թե ինչու տվյալ անասուններն ապահովագրության մեջ չեն ընդունվել:

§ 50. Յեթե գույքը գնված է և ապահովագրվողին ուղարկված կամ հանձնված է ծանուցագիր (ապահովագրական հայտարարություն) ապահովագրական վճարումներ կատարելու մասին, բայց առաջին մուծումն ապահովագրվողը 10 որվա ընթացքում չի կատարել, ապա ապահովագրությունը համարվում է չկնքված և նոր ապահովագրություն կնքելու համար անհրաժեշտ է ապահովագրվող ամբողջ գույքի (բացի ցանքներից) կրկնակի գնություն կատարել, իսկ յեթե գույքի կազմի մեջ փոփոխություններ են տեղի ունեցել, ապա նաև գնահատել:

ԱՊԱՅՈՎԱԳՐՎԱԾ ԳՈՒՅՔԻ ՎՐԱ ՇՍԿԵԼԸ

§ 51. Կամավոր կարգով ապահովագրված գույքը շրջանային ապահովագրական տեսչությունների հատուկ և մշտական հսկողություն տակ պետք է գտնվի:

Շրջապատեալները պարտավոր են ինչպես անձամբ, նույնպես և գյուղական և կոլտնտեսային հասարակությունն այդ գործին մասնակից անելու միջոցով սխտեմատիկորեն ստուգել ապահովագրված գույքի վիճակը՝ անվտանգություն, պաշտպանություն, դեպի այդ անտնտեսվար վերաբերմունք ունենալու տեսակետից:

Յեթե հայտնաբերվում են անտնտեսվարություն կամ ապահովագրված գույքին սպառնացող այլ յերևույթներ, ապա տեսուչը պարտավոր է զբաղվել առաջարկել ապահովագրվողին ամենակարճ ժամկետում վերացնելու նկատված թերությունները և նախազգուշացնել նրան, վոր այդ առաջարկները չկատարելու դեպքում նրա գույքի նկատմամբ կվերցվի ապահովագրական պատասխանատվությունը:

Պատասխանատվությունից վերցնելու մասին նախազգուշացնում են, պատասխանատվությունից վերցնում ու ապահովագրությունը վերականգնում են նույն որոշանքներն և նույն կարգով, ինչ վոր պարտադիր կոպարային ապահովագրության դեպքում:

Յեթե կամավոր կարգով ապահովագրված գույքը վերցվում է պատասխանատվությունից (և ապահովագրությունը վոչնչացվում է), ապա ապահովագրվողին պետք է վերադարձնել մինչև ապահովագրության ժամկետի վերջը հասանելիք ապահովագրական վճարումների մասը: Ապահովագրական վճարումները պետք է վերադարձնել մինչև ապահովագրության ժամկետը ֆնացած ամիսների հաշվով, ընդվորում վոչ լրիվ ամիսները նկատի չպետք է առնել:

ՎՆԱՍՆԵՐԻ ԼՈՒԾԱՐՔԸ

§ 52. Կամավոր ապահովագրության ֆնասների լուծարքը կատարվում է նույն կարգով և նույն հիմունքներով, ինչ վոր կոպարային ապահովագրության ֆնասների լուծարքը:

§ 53. Կամավոր կարգով ապահովագրված գույքին պատճառած ֆնասների գիմաց տրվող ապահովագրական վարձատրու-

թյունը վորոշվում է նույն հիմունքներով, ինչ վոր պարտադիր կոպարային ապահովագրության վերաբերմամբ, բացառությամբ ապահովագրված գյուղատնտեսական մշակույթների կրկնացանքի և անասունների մորթելու դեպքերի:

Յեթե փչացած տարածության վրա կրկնացանք կատարվում է նույն մշակույթով, ապա ապահովագրվողին վճարվում է փչացած սերմացույի արժեքն ու կրկնացանքի աշխատանքների արժեքը:

Յեթե, ըստ տարվա յեղանակի, նույն մշակույթով կրկնացանք կատարելն անհնար է լինում և այդպիսին կատարվում է մի այլ, ավելի քիչ արժեքավոր մշակույթով, որինակ, բամբակը կրկնացանվում է կորեկով, ապա ապահովագրվողին վճարվում է փչացած մշակույթի ապահովագրության գումարի և նորացան մշակույթի վերջին ընդհանուր յեկամտի միջև յեղած տարբերությունը: Այդ վերջինի ընդհանուր յեկամուտը վորոշվում է պլանային բերքատվության վերաբերյալ տվյալների հիման վրա, կայուն մթերման գներով:

Որինակ՝ բամբակը կոպարային կարգով ապահովագրված է 220 ու և լրացուցիչ կերպով գերկոպարային կարգով՝ 600 ու. ընդամենը 820 ու. մեկ հեկտարը: Բամբակը փչացել է և կրկնացանվել կորեկով, վորի ընդհանուր յեկամուտն է 50 ու. մեկ հեկտ.: Տվյալ դեպքում ապահովագրական վարձատրությունը կհավասարվի $820 \text{ ու.} - 50 \text{ ու.} = 770 \text{ ու.}$

§ 54. Այն դեպքերում, յերբ անասնաբուժի կամ անասնաբուժակի կարգադրությամբ մորթված անասունի միսը պիտանի չի լինում գործածության համար, ապահովագրական վարձատրությունը վճարվում է ապահովագրական գումարի չափով:

Յեթե անասնաբուժի կամ անասնաբուժակի կարգադրությամբ մորթված անասունի միսը պիտանի յե ճանաչվում գործածության համար և ապահովագրվողը սահմանված գնման գներով հանձնում է այն մթերող կազմակերպություններին, ապա նրան վճարվում է ապահովագրական գումարի և մսի համար ստացված գումարի տարբերությունը:

Յեթե մորթված անասունի միսը գործածվում է սեփական կարիքների համար կամ վաճառվում է կոլխոզ շուկայում, ապա ապահովագրական վարձատրություն տրվում է ապահովագրական գումարի (պարտադիր և գերկոպարային ապահովագրու-

թյան) և մսի արժեքի (շուկայի գներով) միջև յեղած տարբերությունը չափով:

Մսի արժեքը սահմանված գնման գներով հաշվարկելու համար ապահովագրվողը պետք է ներկայացնի միջերման որդանի տեղեկանքը: Այդպիսի տեղեկանք ներկայացնելու դեպքում մսի արժեքը վորոշվում է կոլտնտեսային շուկայի գներով, անկախ այն բանից, թե վորքան է ստացել ապահովագրվողը մսի վաճառքից:

Որինակ՝ կովը, վորն ապահովագրված է 1000 ո. (կայուն նորմա պլուս կամավոր ապահովագրություն), միջակ անասունն է, ունի 300 կգ. կենդանի քաշ, մորթված է անասնաբուժի կարգադրությամբ տվյալ վայրում անասունների հիվանդություններից ընդլծվել վորոշելու համար: Կովի միսը թույլ է արված գործածելու: Մորթելուց հետո ստացվել է 150 կգ. միս: Մսի սահմանված գնման արժեքը տվյալ վայրում 3 ուրբի յե կելոգրամը, իսկ կոլտնտեսային շուկայում՝ 6 ուրբի:

ա) Յեթե միսն ապահովագրվողը հանձնել է միջերդ կադմակերպություններին սահմանված գնման գներով և ստացել է 450 ո., ապա նրան պետք է վճարել 550 ո. (1000—450):

բ) Յեթե միսն ապահովագրվողը վաճառել է կոլտնտեսային շուկայում և ստացել 900 ո., ապա նրան պետք է վճարել 100 ո. (1000—900):

գ) Իսկ յեթե միսը կոլտնտեսային շուկայում արժե վոշ թե 6 ո. այլ 6 ո. 75 կոպ. և ապահովագրվողը միսը վաճառել է 1012 ուրբ. 50 կոպ., ապա նրան ապահովագրական վարձատրություն չպետք է տալ:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Այն վայրերում, վորտեղ ձիու միս չեն գործածում և հետևապես մորթված ձիու միսն ոգտագործել չի կարելի, ապահովագրական վարձատրությունը վճարվում է լրիվ գումարով:

§ 55. Բոլոր դեպքերում կամավոր գերկոպարային ապահովագրության ապահովագրական վարձատրությունը չի կարող ապահովագրվողի իսկական ֆնասների չափից ավելի բարձր լինել:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Գյուղատնտեսական ան և սունների ապահովագրության ֆնասների չափը սահմանելիս սատակած անասունի արժեքը վորոշվում է վոշ թե անասունի

սատկելու որվա արժեքի հիման վրա, այլ նրա արժեքով առողջ գրություն:

§ 56. Գերկոպարային կամ կամավոր կարգով ապահովագրված գյուղատնտեսական անասունների, թռչունների կամ մեղուների յուրաքանչյուր անկման, ինչպես նաև գյուղատնտեսական մշակույթների փշանալու յուրաքանչյուր դեպքում ապահովագրական տեսուչը կամ գյուղական խորհուրդը, վորը գյուղատնտեսական անասունների անկման մասին ախտ է կադմում, պետք է պարզի թե ինչ քանակությամբ գյուղատնտեսական անասուններ (ընդհանուր առմամբ, յեթե ապահովագրված են բոլոր անասունները կամ տվյալ տիպի—յեթե ապահովագրված է դրանց մի մասը միայն), ինչպես նաև գյուղատնտեսական մշակույթների ինչպիսի տարածություն է ֆնացել առ ապահովագրական դեպքի որը: Յեթե պարզվի, վոր անասունների, թռչունների կամ մեղուների քանակը կամ գյուղատնտեսական մշակույթների ցանքի տարածությունն ավելի մեծ է, քան ապահովագրվածը և լրացուցիչ ապահովագրություն չի կնքված (բացի այն դեպքերից, յերբ ապահովագրվում են առանձին, ապահովագրական հայտարարության մեջ կամ ցուցակում հատուկ նշված գյուղատնտեսական անասունները), ապա ապահովագրական վարձատրության հաշվարկը յուրաքանչյուր ապահովագրված անասունի համար կատարվում է այսպես՝ ապահովագրական գումարը, վորով ապահովագրված են տվյալ տեսակի կամ սեռի անասունները, բաժանվում է ապահովագրական դեպքի որվա նրանց քանակի վրա, ինչպես նաև տվյալ գյուղատնտեսական մշակույթի ցանքի հեկտարների թվի վրա:

Որինակ 1. կոլտնտեսությունն ապահովագրել է 50 կով, առանց ցույց տալու նրանց նշանները և 30.000 ո. ընդհանուր ապահովագրական գումարով, այսինքն, միջին հաշվով 600 ուրբ. յուրաքանչյուրը: Մեկ կովի անկման կապակցությամբ առաջացած ֆնասը լուծարքելու ժամանակ պարզվել է, վոր կոլտնտեսությունն ունի 60 կով: Այդ 10 կովի մասին կոլտնտեսությունը շրջապտեսությունը չի հայտնել և նրանց լրացուցիչ կերպով չի ապահովագրել: Հետևապես սատկած կովի համար կարելի յե վճարել վոշ թե 600 ո., այլ 500 ո. միայն, այսինքն, 30.000 ուրբ. բաժանած 60-ի վրա:

Որինակ 2. կոլտնտեսությունն ապահովագրել է 200 հեկտարավա, 600 ո. հեկտ. կամ 120.000 ո. ընդհանուր գումարով:

Յանքի փաստացի տարածությունն է 225 հեկտ., լրացուցիչ 25 հեկտ. մասին կոլտնտեսությունը չի հայտնել և լրացուցիչ կերպով չի ապահովագրել: Այս դեպքում Պետապի պատասխանատվությունը մեկ հեկտարի համար կկազմի 120.000 ո. բաժանած 225-ի վրա = 533 ո.: Բերքը մասնակի կերպով փնամվելու դեպքում վճարվում է այդ գումարի մի մասը միայն:

ԱՊՄՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ ՎՃԱՐԵԼՈՒ, ՎՃԱՐՈՒՄ-ՆԵՐ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ՅԵՎ ՀԱՇՎԻ ԱՌՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

§ 57. Ապահովագրական վճարումներ կամավոր ապահովագրության համար կոլտնտեսությունները մուծում են Պետքանկ իրենց ընթացիկ հաշիվներին փոխանցելու միջոցով՝ կամ ապահովագրական տեսչության ընթացիկ հաշվին կանխիկ դրամ մտցնելու միջոցով, կոլտնտեսականներն ու մենատնտեսները՝ առանձին կանխիկ դրամ մուծելու միջոցով. ապահովագրական գործակալին կամ տեսչին, համապատասխան ձևի անդորրագրով, սահմանված ԽՍՀՄ Ֆինոնկոմատի կողմից:

§ 58. Կոլտնտեսություններն ու սկզբնական կոոպերատիվներն անդրամ հաշվարկի կարգով ապահովագրական վճարումներ կատարելիս Պետքանկի բաժանմունքին ներկայացնում են հրաման յերեք որինակից, վորի մեջ պետք է նշված լինի, թե ինչի համար են կատարվում վճարումները և դրանց գումարը: Հրամանի մեկ որինակը (ապահովագրական վճարումներ կատարելու վերաբերյալ նշումով) Պետքանկը վերադարձնում է կոլտնտեսությանը (կոոպերատիվին), յերկրորդ որինակն ուղարկում է շրջապտեսչությանը, իսկ յերրորդը թողնում իր մոտ:

§ 59. Սահմանված ժամկետից հետո վճարումներ ընդունել չի թույլատրվում:

§ 60. Յուրաքանչյուր անգամ կամավոր ապահովագրության վճարումներ կատարելիս ապահովագրվողներին ԽՍՀՄ Ֆինոնկոմատի կողմից սահմանված հատուկ ձևի անդորրագրեր են տրվում, վորոնց մեջ պետք է անպայման ցույց տրված լինի թե վոր գույքի համար են ընդունված կամավոր ապահովագրության վճարումները: Անդորրագրերը գուրս են գրվում յերկու որինակից, վորոնցից մեկը տրվում է ապահովագրվողին, յերկրորդն ուղարկվում է շրջանային ապահովագրական տեսչությանը:

Անդորրագրերի յերկրորդ որինակներն ուղարկվում են

ըջանային ապահովագրական տեսչությանն ամսական 3 անգամ, յուրաքանչյուր ամսվա—1, 11 և 12-ին:

§ 61. Ապահովագրվողները պետք է պահեն իրենց մոտ ապահովագրական հայտարարություն-ցուցակները, ինչպես նաև ապահովագրական վճարումներ կատարելու վերաբերյալ անդորրագրերը և ներկայացնեն ապահովագրական տեսչին, ապահովագրված գույքը փնամվելու դեպքում:

§ 62. Կամավոր ապահովագրության վճարումները Պետքանկի բաժանմունքների ու մտից-յելից դրամարկղների կողմից հաշվի յեն առնվում:

§ 63. Կամավոր ապահովագրության վճարումների կատարման հաշվառումն ու մուծանքների ժամկետների հսկողությունն ապահովագրական տեսչին իրագործում է ըստ ապահովագրական հայտարարությունների, յուրաքանչյուր կոլտնտեսության, կոլտնտեսականի ու մենատնտեսի համար առանձին: Դրա համար ապտեսուչը, անդորրագրերի յերկրորդ որինակները, ինչպես նաև դրամ վճարելու վերաբերյալ կոլտնտեսության հրամաններն ստանալուց հետո, գրանցում է ապահովագրական հայտարարությունների մեջ իր ստացած վճարումների ամբողջ գումարները:

§ 64. Կամավոր ապահովագրությունը Պետապի որգաններն անց են կացնում կատարյալ կամավորության հիման վրա: Կամավորության սկզբունքի յուրաքանչյուր խախտման դեպքը պետք է անմիջապես խափանել և մեղավորներին պատասխանատվության յենթարկել:

Կատեգորիկ կերպով արգելվում է կամավոր ապահովագրության վճարումները պարտադիր կոպարային ապահովագրության ապահովագրական ծանուցագրերի մեջ մտցնելը:

ԽՍՀՄ Ֆինանսների

Ժողովրդական Կոմիսար' Գ. ԳՐԻՆԿՈ

ԽՍՀՄ Պետապի Գլխավոր

Վարչության Պետ' Ս. ԱՐԱԼՈՎ

1937 թ. ապրիլի 9-ին

Մոսկվա

407-6

Инструкция № 531

о порядке проведения добровольного страхования
в сельских местностях и городах

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0218901

417

43. 819